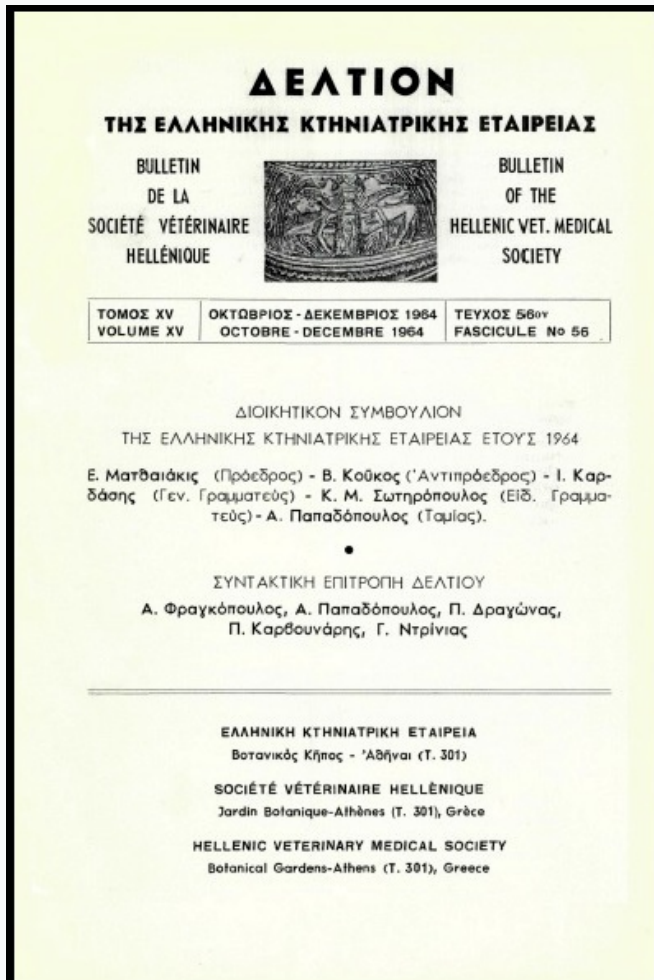

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 15, No 2 (1964)

II. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Σ. ΚΟΛΑΓΓΗΣ

doi: [10.12681/jhvms.18722](https://doi.org/10.12681/jhvms.18722)

Copyright © 2018, Σ. ΚΟΛΑΓΓΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΚΟΛΑΓΓΗΣ Σ. (1964). II. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 15(2), 255–268. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18722>

— Συμβολὴ τῆς Ε.Ο.Κ. εἰς τὴν χρηματοδότησιν τῆς βελτιώσεως τῶν ἀγρο-
τικῶν ὀργανισμῶν.

II. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ Ἑλληνικὴ κτηνοτροφία παρέχουσα ἐτήσιον συνολικὸν ἀκαθάριστον εἰσόδημα (συμπεριλαμβανομένης τῆς ἐργασίας καὶ τῆς κόπρου τῶν ζώων) ἀξίας 12.000.000.000 δραχμῶν στηρίζεται ἐπὶ ἐνὸς ζωϊκοῦ κεφαλαίου πεπαλαιωμέ-
νου καὶ περιορισμένης παραγωγικῆς ἱκανότητος.

Τὰ βελτιωμένα ζῶα ἀποτελοῦν μόνον τὰ 9,3% τῶν προβάτων, 17,3% τῶν αἰγῶν, 20% τῶν ὀρνιθοειδῶν καὶ 17,2% τῶν βοοειδῶν μὲ μοναδικὴν ἐξάι-
ρεσιν τὸ ποσοστὸν τῶν βελτιωμένων χοίρων τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται εἰς 83,7%.

Ἡ μεγάλη συμμετοχὴ, εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ζωϊκοῦ κεφαλαίου, τῶν αἰ-
γοπροβάτων τὰ ὁποῖα ἀριθμοῦνται εἰς 13.500.000 κεφαλὰς, ἀποτελεῖ ἐν τῶν
πλέον χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τῆς ἑλληνικῆς κτηνοτροφίας (Πίναξ I).

Π Ι Ν Α Ξ Ι

Ζωϊκὸν κεφάλαιον καὶ ἐτήσιον κτηνοτροφικὸν εἰσόδημα τῆς Ἑλλάδος (1961)

Εἶδος Ζώου	Σύνολον	Βελτιωμένα ζῶα	Ἀξία ζωϊκοῦ κεφαλαίου	
			Δρχ.	%
Ἴπποι	336.969		947.100.000	9,02
Ἡμίονοι	225.853		1.000.650.000	9,53
ὄνοι	488.600		160.650.000	1,53
Βοοειδῆ	1.068.546	301.098	3.249.750.000	30,95
Βούβαλοι	60.648		145.950.000	1,39
Πρόβατα	8.962.163	836.867	2.627.100.000	25,02
Αἰγες	4.602.924	799.087	1.420.650.000	13,53
Χοῖροι	546.758	464.237	529.200.000	5,04
Ὄρνιθοειδῆ	15.132.854	2.895.113	365.400.000	3,48
Κύνιλοι	1.120.139		53.550.000	0,51
			10.500.000.000	100,00

Ἐτήσιον Κτηνοτροφικὸν εἰσόδημα

Δρχ.	%
1.387.200.000	11,56
954.000.000	7,95
1.071.600.000	8,93
2.403.600.000	20,03
202.800.000	1,69
2.852.400.000	23,77
1.342.800.000	11,19
469.200.000	3,91
1.265.200.000	10,46
51.200.000	0,51
12.000.000.000	100,00

Ὁ ἐπικρατέστερος τρόπος ἐκτροφῆς τῶν ζώων τυγχάνει γνωστότατος ἀπὸ
ἀρχαιοτάτων χρόνων. Τὸ ποιμενικὸν καὶ νομαδικὸν σύστημα ἀποτελεῖ κανόνα
διὰ τὸν Ἕλληνα κτηνοτρόφον ἕνεκα τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, τῆς ποιότητος
τῶν βοσκοτόπων, τῆς μικρᾶς φροντίδος καὶ τῆς εὐκόλου τεχνικῆς τὴν ὁποίαν
ἀπαιτοῦν τὰ οὕτω ἐκτρεφόμενα ζῶα, Ἀντιθέτως ἡ οἰκίστιος ἢ σταυλικὴ κτη-
νοτροφία δὲν ἀντιπροσωπεύει παρὰ ποσοστὸν ἴσον πρὸς 20% ἐπὶ τοῦ συνόλου.

Ἡ διατροφή τῶν ἀγροτικῶν ζῶων βασίζεται σήμερον κατὰ 70 % εἰς τὴν αὐτοφυῆ βλάστησιν τῶν βοσκοτόπων καὶ κατὰ 30 % εἰς ζωτροφὰς Ἑλληνικῆς προελεύσεως καὶ εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ κτηνοτροφικὴ παραγωγή εὐρίσκεται εἰς πολὺ χαμηλὸν ἐπίπεδον ἐξ αἰτίας τῆς μειωμένης ἀποδόσεως τοῦ ὑπάρχοντος ζωϊκοῦ κεφαλαίου δυναμένου νὰ καλύψῃ μόνον κατὰ 80 % τὰς καταναλωτικὰς ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ εἰς ζωοκομικὰ προϊόντα.

Οἱ ἀκόλουθοι πίνακες δεικνύουν τὴν παραγωγὴν καὶ κατανάλωσιν τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων ἐν Ἑλλάδι :

Π Ι Ν Α Κ Ε 2

Ἐθνικὴ παραγωγή γάλακτος (1961)

Εἶδος ζώου	ἀριθμ. κεφαλῶν	Π α ρ α γ ω γ ῆ .		
		KG κεφαλῆν	τόνοι	
Ἀγελάδες	460.334	950	437.218	45,6
Βουβάλες	32.960	660	21.754	2,2
Πρόβατα	6.958.265	38	264.414	27,6
Αἴγες	3.425.200	68,8	235.653	24,6
Σύνολον :	10.876.759	—	959.139	100,0

Π Ι Ν Α Κ Ε 3

Ἐθνικὴ παραγωγή γαλακτοκομικῶν προϊόντων εἰς τόννους (1961)

Κατηγορία γάλακτος	Χρησιμοποιούμενον γάλα	Τυρὸς μαλακός	Τυρὸς σκληρ.	Βούτυρον	Μυζιθόρα
Ἀγελαδινόν	103.352	6.363	683	2.707	618
Βουβάλου	13.061	847	—	842	80
Πρόβειον	263.504	41.735	10.383	6.823	7.064
Αἰγὸς	191.433	22.122	5.491	1.294	3.265
Σύνολον :	571.350	71.067	16.557	11.666	11.027

Π Ι Ν Α Κ Ε 4

Ἐθνικὴ Παραγωγή Κρέατος (1961)

Εἶδος ζώου		Ἀριθμὸς κεφαλῶν	Χιλιόγρ. κεφαλῆν	Σύνολον εἰς τόννους
Βοοειδῆ :	α) μικρᾶς ἡλικίας	217.361	72	15.650
	β) μεγάλης ἡλικίας	94.721	126	11.930
Βουβαλοειδῆ :	α) μικρᾶς ἡλικίας	14.318	88	1.260
	β) μεγάλης ἡλικίας	10.450	111	1.160
Προβατοειδῆ :	α) μικρᾶς ἡλικίας	5.782.857	7	40.480
	β) μεγάλης ἡλικίας	1.117.778	13	14.520
Αἰγοειδῆ :	α) μικρᾶς ἡλικίας	2.585.000	6	15.510
	β) μεγάλης ἡλικίας	1.125.000	12	13.500
Χοῖροι :	α) μικρᾶς ἡλικίας	279.285	28	7.820
	β) μεγάλης ἡλικίας	296.764	68	20.180
Κόνικλοι :		969.166	1,2	1.163
Πουλερικά :		14.407.692	1,3	18.730

ΠΙΝΑΞ : 5

Ἐτησία Κατανάλωσις Ζωοκομικῶν Προϊόντων

Προ ὄντα	Ἐν Ἑλλάδι (1961)		Κατανάλωσις χιλιογ. ἄτομον
	Παραγωγή (τόνοι)	Εἰσαγωγαι (τόνοι)	
Κρέας	160.740	45.106	24,7
Γάλα	387.789	23.268	49,4
Τυροί	87.624	2.850	10,7
Βούτυρον	11.666	281	1,4
Μυζήθρα	11.027	—	1,3
Ῥά	53.650	368	6,5

Τέλος ἡ ἔτησία παραγωγή (1961) διὰ τὰ λοιπὰ πρωτογενῆ κτηνοτροφικὰ προϊόντα κατὰ τὰ τελευταία στατιστικά δεδομένα ἀνέρχεται εἰς τὰ ἑξῆς ἐπίπεδα.

Δέρματα μικρῶν ζώων	6.105.041	τεμάχια
Δέρματα μεγάλων ζώων	497.418	»
Ἴριον προβάτων	9.098	τόνους
Τρίχες αἰγῶν	1.353	»
Λίπος χοιρινόν	5.131	»
Μέλι	5.694	»
Κηρός	249	»
Κουκούλια χλωρά	649	»

III) ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ ΖΩΪΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΟΚ.

Ἡ κτηνοτροφικὴ δομὴ τῶν ἑξ χωρῶν τῆς ΕΟΚ δὲν παρουσιάζεται ὁμοιογενὴς καθ' ὅσον αὐτὴ ἀπὸ τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀπόψεως συνδέεται στενῶς μετὰ τῶν τοπικῶν καὶ δημογραφικῶν συνθηκῶν. Ὑπάρχουν περιοχαὶ ἀνεπτυγμένης κτηνοτροφίας ὁμοῦ μετὰ ἐκσυγχρονισμένης βιομηχανίας καὶ μεγάλων κέντρων ἐναλασσόμενα μετὰ καθυστερημένας τοιαύτας περιορισμένων παραγωγικῶν δυνατοτήτων.

Τὰ συγκριτικὰ στατιστικὰ δεδομένα ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς Κτηνοτροφίας μιᾶς ἐκάστης τῶν ἑξ χωρῶν-μελῶν ἐντὸς τῆς ΕΟΚ δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἀκολούθως :

1) Ἡ Ὁλλανδία ἔχει τὴν μεγαλύτεραν πυκνότητα εἰς «ζωϊκὰς μονάδας» (*) κατ' ἐκτάριον ἐπιφανείας ἤτοι 1228 κεφαλὰς, τὸ Βέλγιον-Λουξεμβούργον 845, ἡ Δυτ. Γερμανία 451, ἡ Γαλλία 403 καὶ ἡ Ἰταλία 391.

2) Ἡ Ὁλλανδία παρουσιάζει τὸ ὑψηλότερον ποσοστὸν βοοειδῶν κατ' ἐκτάριον ἐπιφανείας ἤτοι 1052 κεφαλὰς. Ἐπεταί μετὰ 786 τὸ Βέλγιον-Λουξεμβούργον, 357 ἡ Δυτ. Γερμανία, 353 ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία.

3) Ἡ Ὁλλανδία ἀριθμοῦσα 830 κεφαλὰς χοίρων κατ' ἐκτάριον ἐπιφανείας

(*) Ἡ «ζωϊκὴς μονάδα» ὑπολογίζεται διεθνῶς διὰ τῶν ἀκολούθων συντελεστῶν μετατροπῆς : Ἀγελάδες γαλακτοπαραγωγῆς 1, λοιπὰ βοοειδῆ 0,75, ἵπποειδῆ 0,80, χοῖροι 0,30, αἰγοπρόβατα 0,10.

κατέχει τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὴν ΕΟΚ. Ἀκολουθεῖ ἡ Δυτ. Γερμανία μὲ 425, τὸ Βέλγιον-Λουξεμβούργον 418, ἡ Γαλλία 156 καὶ ἡ Ἰταλία 143.

4) Ἡ Ἰταλία ἔχει τὴν μεγαλύτεραν πυκνότητα αἰγοπροβάτων ἤτοι 318 κεφαλὰς κατ' ἑκτάριον. Ἐπονται ἡ Γαλλία μὲ 185, Ὁλλανδία 165 Βέλγιον-Λουξεμβούργον 41 καὶ Δυτ. Γερμανία 37.

5) Ἡ Ὁλλανδία ἐπίσης εἶναι ἡ χώρα μὲ τὴν μεγαλύτεραν πυκνότητα ὀρνιθοειδῶν ἀριθμοῦσα 15.015 κεφαλὰς κατ' ἑκτάριον ἐπιφανείας. Ἀκολουθεῖ ἐν συνεχείᾳ τὸ Βέλγιον-Λουξεμβούργον μὲ 3895, ἡ Ἰταλία 2988, ἡ Γαλλία 1756 καὶ ἡ Δυτ. Γερμανία 1719.

6) Ὡς πρὸς τὰς Η.Π.Α. τὸ ζωϊκὸν κεφάλαιον τῆς ΕΟΚ καλύπτει εἰς ποσοστὸν 44,4% τὰ βοοειδῆ, 52,5% τοὺς χοίρους, 75,5% τὰ αἰγοπρόβατα καὶ 68% τὰ ὀρνιθοειδῆ.

Γενικῶς δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ ποσοτικὴ ἀξία τοῦ ζωϊκοῦ κεφαλαίου τῆς Ε.Ο.Κ. εὐρίσκεται εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος ὡς πρὸς τὸ σύνολον τῆς ὑπολοίπου Εὐρώπης. Μόνον ἡ κεχωρισμένη σύγκρισις τῆς Ε.Ο.Κ. πρὸς μίαν ἐκάστην τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν δεικνύει μίαν ἀξιοσημείωτον ὑπεροχὴν τῆς Μ. Βρετανίας, τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν καὶ τῆς Ἑλβετίας.

Οἱ ἀκολουθῶντες ἀναφερόμενοι πίνακες δίδουν μίαν συγκριτικὴν εἰκόνα τῆς κτηνοτροφικῆς καταστάσεως τῶν χωρῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Π Ι Ν Α Κ Ε 6

Ζωϊκὸν κεφάλαιον τῶν χωρῶν μελῶν τῆς ΕΟΚ καὶ τῆς Ἑλλάδος (1961)

Χῶραι	Ἴπποι	Ἡμίονοι- ὄνοι	Βοοειδῆ	Βούβαλοι
Βέλγιον-Λουξεμ.	159.000	1.000	3.521.000	—
Γαλλία	1.729.000	143.000	19.501.000	—
Ὁμοσπον.Γερμανία	710.000	5.000	12.867.000	—
Ἰταλία	408.000	832.000	9.845.000	20.000
Ὁλλανδία	171.000	—	3.623.000	—
Ε Ο Κ	3.177.000	981.000	49.357.000	20.000
Ἑλλάς	336.000	714.000	1.608.000	61.000
	Χοῖρι	Πρόβατα	Αἰγες	Ὀρνιθοειδῆ
	1.872.000	158.000	27.000	17.423.000
	8.603.000	9.063.000	1.142.000	96.900.000
	15.776.000	1.035.000	352.000	63.779.000
	4.335.000	8.231.000	1.381.000	90.000.000
	2.860.000	438.000	131.000	51.686.000
ΕΟΚ	33.446.000	18.925	3.033	319.788.000
Ἑλλάς	547.000	8.962.000	4.603.000	15.133.000

Π Ι Ν Α Ξ 7

Παραγωγικά ἀγροτικά ζῶα καὶ πτηνὰ κατὰ 100 κατοίκους εἰς τὰς χώρας-μέλη τῆς ΕΟΚ καὶ τὴν Ἑλλάδα (1961)

Χῶραι	Βοοειδῆ	Αἰγοπρόβατα	Χοίροι	Ὄρνιθοειδῆ
Βέλγιον Λουξεμβ.	37,8	1,9	28,7	183
Γαλλία	42,6	22	19	212
Δυτ. Γερμανία	23,9	2,5	29	118
Ἰταλία	20	19	8,7	180
Ὁλλανδία	31,3	4,9	24,8	441
Ε. Ο. Κ.	31	10	22	227
Ἑλλάς	19,3	163	6,5	182

Π Ι Ν Α Ξ 8

Παραγωγή γάλακτος εἰς τὰς χώρας-μέλη τῆς Ε.Ο.Κ. καὶ τὴν Ἑλλάδα (1961)

Χῶραι	Συνολικὴ παρα- γωγή γάλακτος εἰς χιλ. τόννους	Ἀ γ ε λ α δ ι ν ὶ ν Γ ἄ λ α				
		Ἀγελάδες γα- λακτοπαραγω- γῆς	γαλακτο- παραγω- γῆ κεφα- λὴν εἰς KG	Περιεκτι- κότης εἰς λίπος (°/ο)	εἰς τόννους (°/ο)	
Βέλγιον Λουξεμ.	4.100	6,4	1.056.910	3.960	3,3	3.900
Γαλλία	24.000	337,2	11.142.857	2.100	3,7	23.400
Δυτ. Γερμανία	19.500	30,2	6.551.724	2.900	3,6	19.000
Ἰταλία	9.900	15,3	5.344.827	1.740	3,6	9.300
Ὁλλανδία	7.000	10,9	1.804.123	3.880	3,7	7.000
Ε. Ο. Κ.	64.500	100,0	25.900.441	2.862	3,5	62.600
Ἑλλάς	959		460.334	950		437

Π Ι Ν Α Ξ 9

Παραγωγή προϊόντων ζωικῆς προελεύσεως εἰς τὰς χώρας-μέλη τῆς ΕΟΚ καὶ τὴν Ἑλλάδα εἰς χιλ. τόννους (1961)

Προϊόντα	Βέλγιον Λουξ.	Γαλ. Δυτ. Γερ- μανία	Ἰταλία	Ὁλλαν- δία	ΕΟΚ	Ἑλλάς
Κρέας :						
Βοοειδῶν	203	1275	847	430	195	2950
Αἰγοπροβάτων	1	40	4	38	2	85
Χοίρου	231	897	1.423	216	340	3107
ὄρνιθοειδῶν	48	332	90	110	51	631
ἵππου	13,4	87	30	25	11	166,4
Ὄα	189	490	471	367	347	1864
Βούτυρον	93	405	450	70	99	1117
Τυροί	22	410	174	365	204	1215
Γάλα νωπὸν	910	5030	6.825	2.871	1862	17498
Γάλα συμπετυκνωμένον	12	56	188	12	246	514
» κόνις	17	18	37	5	68	145

Π Ι Ν Α Ξ 10

Ἐτησίαι κατανάλωσις ζωοκομικῶν προϊόντων εἰς τὰς χώρας-μέλη τῆς ΕΟΚ καὶ τὴν Ἑλ-
λάδα εἰς kg) ἄτομον (1961)

Χῶραι	Κρέας	Ὄα	Γάλα	Τυροί	Βούτυρον
Βέλγιον-Λουξεμβ.	58,5	16,6	105,7	5,8	9,5
Γαλλία	76,8	11	109,3	8,8	6,5
Δυτ. Γερμανία	60,8	10,2	126,3	6,9	6,9
Ἰταλία	29,7	8,9	60,4	7,7	1,7
Ὁλλανδία	45,7	15	155,1	7,5	4,7
Ε. Ο. Κ.	54,3	12,3	111,3	7,6	5,8
Ἑλλάς	24,7	6,5	49,4	10,7	1,4

Ἔσον ἀφορᾶ τὸ ποσοστὸν διαθέσεως τοῦ γάλακτος εἰς τὴν κατανάλωσιν καὶ τὴν βιομηχανίαν τὰ στατιστικὰ δεδομένα ἔχουν ὡς ἐξῆς :

1) Ἡ Δυτ. Γερμανία διαθέτει τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν (35%) τῆς γαλακτοπαραγωγῆς τῆς εἰς τὴν ἀπ' εὐθείας κατανάλωσιν, Ἀκολουθεῖ ἡ Ἰταλία (29,1%), Ὁλλανδία (26,6%), Βέλγιον-Λουξεμβούργον (22,2%) καὶ Γαλλία (20,9%).

2) Εἰς Βέλγιον-Λουξεμβούργον τὸ προοριζόμενον διὰ τὴν βιομηχανίαν γάλα καλύπτει ποσοστὸν ἴσον πρὸς 69,1%, εἰς Ὁλλανδίαν 67,8%, Γαλλίαν 58,7%, Δυτ. Γερμανίαν 52,9% καὶ Ἰταλίαν 50%.

3) Εἰς Ἰταλίαν τὸ χρησιμοποιούμενον εἰς τὴν διατροφήν τῶν ζώων γάλα ἀνέρχεται εἰς ὕψος 20,9% τῆς γαλακτοπαραγωγῆς, εἰς Γαλλίαν 20,4%, Δυτ. Γερμανίαν 11,3%, Βέλγιον-Λουξεμβούργον 8,3%.

IV. ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.

Ἡ εὐρέως διαδεδομένη ἐκτροφή τῶν γαλακτοπαραγωγῶν ἀγελάδων ὡς καὶ ἡ προοδευτικῶς ἀυξανομένη παραγωγή γάλακτος δημιουργοῦν προβλήματα σοβαρὰ διὰ τὰς χώρας τῆς ΕΟΚ. Αἱ διατιθέμεναι εἰς τὴν ἄμεσον κατανάλωσιν καὶ βιομηχανίαν ποσότητες γάλακτος τείνουν νὰ ὑπερβοῦν τὴν ἀπορροφητικὴν ικανότητα τοῦ πληθυσμοῦ εἰς νωπὸν γάλα καὶ γαλακτοκομικὰ προϊόντα.

Ἡ κτηνοτροφικὴ πολιτικὴ τῶν ἐξ χωρῶν-μελῶν βασίζεται κυρίως, ὡς πρὸς τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα, εἰς τὰς ἐξαγωγάς. Τὸ ἐμπόριον τῶν προϊόντων τούτων ὑπόκειται εἰς ἓνα σύστημα Dumping τὸ ὅποιον αὐτοδικαίως δύναται νὰ χαρακτηρισθῆ «ἐπιθετικόν» καθ' ὅσον ὑπολείπεται μεγάλως τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ΟΟΣΑ καὶ τῆς ΕΟΚ. Οὕτω π.χ. τὸ πρὸς ἐξαγωγήν βούτυρον τῆς Γαλλίας, Βελγίου καὶ Ὁλλανδίας ἐπιδοτεῖται ἀντιστοίχως διὰ ποσοῦ 24, 33 καὶ 17 δραχμῶν κατὰ χιλιόγραμμα.

Ἀντιθέτως ἡ παραγωγή κρέατος δὲν ἐπαρκεῖ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν καταναλωτικῶν ἀναγκῶν τῆς ΕΟΚ ὑποχρεομένων τῶν χωρῶν μελῶν ἰδίως τῆς Δυτ. Γερμανίας καὶ Ἰταλίας, εἰς μεγάλας εἰσαγωγὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Μόνον ἡ Γαλλία παρουσιάζει αὐτάρκειαν καὶ δυνατότητα ἐξαγωγῆς κρεάτων.

Πρὸς ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων τούτων αἱ χώραι τῆς ΕΟΚ προσπαθοῦν νὰ προσανατολισθοῦν πρὸς μίαν κτηνοτροφικὴν πολιτικὴν περισσότερον ρεαλιστικὴν καὶ οἰκονομικῶς συμφέρουσαν. Ἡ ἰσορόπησις ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς μεγάλης γαλακτοπαραγωγῆς πρὸς τὴν κατανάλωσιν καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς αὐξήσεως τῆς κρεατοπαραγωγῆς ἀποτελοῦν τὰς δύο βασικὰς τῶν ἐπιδιώξεως.

Αἱ φυλαὶ ἀγελάδων μικτῆς παραγωγῆς (γάλα καὶ κρέας) καταλαμβάνουν συνεχῶς ἕδαφος εἰς τὴν ἀγελαδοτροφίαν. Τόσον εἰς τὰς γνωστὰς φυλάς, Φαϊά τῶν Ἀλπεων καὶ Μέλιαν Ποικιλόχρους, ὅσον καὶ εἰς ἐκεῖνας τῆς Γαλλίας Normandie, Taschetée De l'Est, Montbeliard) καὶ τῆς Γερμανίας (Simmental, Pinngauer) καταβάλλεται προσπάθεια ἐναρμονισμοῦ τῆς ἰσορροπίας τῶν δύο παραγωγικῶν ἰδιοτήτων-γάλα καὶ κρέας.

Εἰς πολλὰς δὲ περιοχὰς ἰδίως τῆς Γαλλίας, Γερμανίας καὶ Ἰταλίας εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχουν μεγάλαι ἐκτάσεις βοσκῆς καὶ ὑψηλὴ παραγωγήδημητριακῶν

καὶ ὑποπροϊόντων γεωργικῶν βιομηχανιῶν (ζύθου, ζαχαρώδους κ.α.) ἢ τάσις ἐκτροφῆς φυλῶν κατεξοχῆν κρεατοπαραγωγῶν ἀποτελεῖ ἀπαράβατον κανῶνα.

Ἡ λίαν ἐπίσης ἀνεπτυγμένη καὶ εἰς τὰς ἑξὼ χώρας τῆς ΕΟΚ χοιροτροφία εἶναι σήμερον στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῶν βιομηχανιῶν παρασκευῆς γαλακτοκομικῶν προϊόντων. Αἱ διεθνῶς γνωσταὶ φυλαὶ χοίρων Large, White Poland China, Chester White, Minnesota 1 καὶ 2, Montana, ἡ Δανικὴ Landrace, ἡ Ἰταλικὴ Cinta, ἡ Γερμανικὴ Edelschwein καὶ ἡ Βελγικὴ Pietrain εἶναι εὐρέως διαδεδομένα.

Αἱ σύγχρονοι ὅμως ἀπαιτήσεις τῶν καταναλωτῶν χοιροτροφίας καὶ τῆς βιομηχανίας ἀλλάντων ὀδηγοῦν τοὺς εἰδικούς εἰς μίαν προσπάθειαν δημιουργίας ἐνὸς τύπου χοίρου περισσότερον ἐμπορευσίμου ἔχοντος ὡς κύρια χαρακτηριστικὰ τὴν προϊμότητα, τὴν ποιοτικὴν ὑπεροχὴν κρέατος καὶ τὸ ὀλιγώτερον δυνατὸν ὑποδόρειον λίπος (λαρδί).

Εἰς τὴν προβατοτροφίαν καταβάλλεται ἀπεγνωσμένη προσπάθεια διατηρήσεως τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος μικροῦ ἀριθμοῦ προβάτων ἐριοκρεατοπαραγωγῆς ἐνῶ ἀντιθέτως εἰς τὴν αἰγοτροφίαν ἐπιδιώκεται ἡ περαιτέρω ἐλλάττωσις τῶν διατηρουμένων γαλακτοφόρων αἰγῶν λόγῳ τῆς ἀναδασώσεως τῶν περιοχῶν καὶ τοῦ κινδύνου μεταδόσεως τῶν βρουκελλώσεων εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ βουβαλοτροφία περιοριζομένη εἰς μικρὸν ἀριθμὸν ζῶων εἰς μόνην τὴν Ἰταλίαν (περιοχὴ Καμπανίας) παρουσιάζει ἀξιοσημείωτον ἔξαρπλώσεως. Αἱ δυνατότητες ἐνσταυλισμοῦ καὶ μηχανικοῦ ἀλμέγματος ὡς ἐπίσης τὸ χαμηλὸν κόστος ἐκτροφῆς, ἡ ἀνθεκτικότης ἐναντι τῶν ἀσθeneiῶν καὶ ἡ ὑψηλὴ περιεκτικότης τοῦ γάλακτος τῶν βουβάλων εἰς λίπος, ἐξασφαλίζουσα διπλασίαν τιμὴν πωλήσεως ἐναντι τοῦ γάλακτος τῶν ἀγελάδων, δικαιολογοῦν τὰς καταβαλομένας προσπάθειάς.

Εἰς τὴν νότιον Γαλλίαν αἱ ἔρευναι ἐπὶ τοῦ ἐγκλιματισμοῦ καὶ τῆς ἐκτροφῆς τοῦ ζεμποῦ τῆς Ἀφρικῆς ἤδη ἔχουν δόσει θετικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ συστηματικὴ πτηνοτροφία, τέλος, συνεχίζουσα τὴν ἀνοδικὴν τῆς πορείαν καὶ εἰς τὰς ἑξὼ χώρας-μέλη τῆς ΕΟΚ ἀκολουθεῖ κατὰ πόδας τὰς προοδευτικῶς ἀυξανόμενας ἀνάγκας τῶν καταναλωτῶν εἰς κρέας πουλερικῶν καὶ ὠά. Ἡ ἐκτροφὴ δὲ ἰνδορνίθων ὡς ἐπίσης καὶ τῶν νησῶν, λίαν διαδεδομένων εἰς τὰς βορείως τῶν Ἀλπεων περιοχάς, εὐρίσκεται ὑπὸ σταθερὰν ἄνοδον.

V.— ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ.

Ἡ καθυστερημένη καὶ ὑπανάπτυκτος ἑλληνικὴ κτηνοτροφία ὑπῆρξεν κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας προσοχῆς ἐκ μέρους τῶν τεχνικῶν καὶ οἰκονομολόγων. Ἐν τούτοις ὅμως τὰ περισσότερα τῶν βασικῶν προβλημάτων τῆς ὡς ἡ σύνθεσις τοῦ ζωικοῦ κεφαλαίου, αἱ χαμηλαὶ παραγωγικαὶ ἀποδόσεις τῶν ζῶων, τὰ συστήματα ἐκτροφῆς, ἡ παραγωγή κτηνοτροφῶν ὡς καὶ ἡ ἔλλειψις ἐπαρκoῦς κτηνιατρικῆς περιθάλψεως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ριζικῶς διὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἐφαρμοσθέντων προγραμμάτων βελτιώσεως τῆς κτηνοτροφίας. Αἱ καταβληθεῖσαι προσπάθειαι διὰ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τοῦ τομέως τούτου τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπέτυχον μόνον ἐν μέρει τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῶν.

Ἡ σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. μᾶς ἐπιβάλλει νὰ τονίσωμεν τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν τὴν ὅποιαν ἔχει διὰ τὴν κτηνοτροφίαν ἢ μελέτη καὶ ἡ ἄμεσος ἐπίλυσις τῶν ἀκολούθων βασικῶν προβλημάτων.

1.— Σύνθεσις ζωϊκοῦ κεφαλαίου :

Τὸ ὑψηλὸν ποσοστὸν τῶν αἰγοπροβάτων καὶ ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν βελτιωμένων ζώων κατατάσσουν τὴν Ἑλλάδα ζωοτεχνικῶς μετὰ τῶν πλέον καθυστερημένων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν (Ἰσπανία, Πορτογαλλία, Γιουγκοσλαβία, Τουρκία). Τὸ γεγονός τοῦτο συνυφασμένο μετὰ τοῦ ὑποσιτισμοῦ κατὰ τὴν χειμερινὴν ἰδίως περίοδον καὶ τὴν κακὴν περιποίησιν ἀποτελεῖ τὸν κυριώτερον παράγοντα τῆς χαμηλῆς παραγωγικῆς ἀποδόσεως τῶν ἀγροτικῶν μας ζώων.

2.— Ἐκτροφὴ ζώων καὶ τεχνικὸς ἐκσυγχρονισμὸς .

Μικρὸν μόνον ποσοστὸν ζώων ἀνερχόμενον εἰς 20% περίπου ἀκολουθεῖ τὸ σταυλικὸν ἢ οἰκόσιτον σύστημα ἐκτροφῆς διαιτώμενον κυρίως διὰ συμπεπικνωμένων καὶ ἄλλων κτηνοτροφῶν χορηγούμενων εἰς τὸν σταῦλον. Ἀντιθέτως τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ζώων ἀνήκει εἰς τὴν ποιμενικὴν καὶ χωρικὴν κτηνοτροφίαν. Τὰ ζῶα ταῦτα ἐκτιθειμένα καθ' ὅλον τὸ εἰκοσιτετράωρον εἰς τὸ ὑπαιθρον προφυλάσσονται ἐκ τῶν μετεωρολογικῶν μεταβολῶν διὰ προχείρων κατασκευῶν ἐκ κλάδων δένδρων, καλάμων ἢ θάμνων (καλύβαι, μανδριά) καὶ διατρέφονται μόνον ἐκ τῆς αὐτοφυοῦς βλαστήσεως τῶν βοσκοτόπων.

Ὁ Τεχνικὸς ἐκσυγχρονισμὸς τῶν σταυλικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ὁ μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς αὐτομάτου ἐργασίας. (ἄλμεγμα, χορήγησις ποσίου ὕδατος καὶ τροφῆς, καθαριότης καὶ περισυλλογὴ κόπρου κ.λ.π.) διὰ τὸν Ἕλληνα κτηνοτρόφον εἶναι εἰσέτι ἄγνωστα.

3.— Γεωργικὸς κλῆρος καὶ παραγωγὴ ζωοτροφῶν.

Ἐπὶ συνολικῆς ἐπιφανείας 132 ἑκατομ. στρεμμάτων μόνον 36 ἑκατομ. στρεμ. ὑπόκεινται εἰς καλλιέργειαν.

Ὁ γεωργικὸς κλῆρος ἀποτελούμενος κατὰ μέσον ὄρον ἀπὸ ἑκτασιν 35 στρεμ. καὶ πολυτεμαχισμένην ἰδιοκτησίαν δυσχεραίνει ὑπερμέτρως τὴν δυνατότητα λειτουργίας ἀποδοτικῶν ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Ἰπὸ τοιαύτας συνθήκας αἱ καλλιέργειαι κτηνοτροφικῶν φυτῶν καὶ παραγωγῆς καρπῶν, ἀνερχόμεναι συνολικῶς εἰς 8,5 ἑκατομ. στρεμ, ἀδυνατοῦν νὰ καλύψουν τὰς διαιτολογικὰς ἀνάγκας τοῦ ζωϊκοῦ μας κεφαλαίου.

4.—Κτηνιατρικὴ περίθαλψις καὶ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα.

Ἡ παρεχομένη σήμερον κτηνιατρικὴ περίθαλψις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἑπαρκῆς διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν τῶν ζώων. Ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν κτηνιάτρων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἡ ἔλλειψις μέσων, ὁ τρόπος ὀργανώσεως τῶν κεντρικῶν καὶ περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν ὡς καὶ ἡ ἀπληραϊωμένη νομοθεσία ἀποτελοῦν τὰ κυριώτερα αἷτια τῆς κρατούσης καταστάσεως.

Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπίσης ἔρευνα τυγχάνει σχεδὸν ἀνύπαρκτος αἱ δὲ φιλότιμαι προσπάθειαι τῶν ὀλίγων εἰδικῶν συναντοῦν σαβάρως δυσχερείας ἐξ αἰτίας ἐλλείψεως οἰκονομικῶν πόρων καὶ ἐργαστηρίων.

5.— Κόστος παραγωγῆς καὶ ἐμπορία ζωοκομικῶν προϊόντων.

Αἱ χαμηλαὶ παραγωγικαὶ ἀποδόσεις τῶν ζώων, αἱ ἀσταθεῖς τιμαὶ τῶν κτηνοτροφῶν, αἱ ζημίαι ἐκ τῆς πλημελοῦς κτηνιατρικῆς περιθάλψεως καὶ αἱ δυσχέρεια διακινήσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων ἐπιδρῶν δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς. Ὁ κτηνοτρόφος ἀναγκάζεται νὰ πωλῇ τὰ προϊόντα του εἰς τιμὰς μὴ δυναμένας νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς αὐτὸν ἕνα εἰσόδημα ἀνάλογον τῶν καταβαλομένων προσπαθειῶν του.

Τὸ ἐπικρατοῦν ἐξἄλλου ἀνοργάνωτον σύστημα ἐμπορίας τῶν προϊόντων, διὰ τῆς παρεμβάσεως πλήθους μεσαζόντων μεταξὺ παραγωγοῦ καὶ ἐπαγγελματοῦ λιανικῆς πωλήσεως, δημιουργεῖ σοβαρὸν περιορισμὸν τῆς ἀγοραστικῆς δυνατότητος τῶν καταναλωτῶν συνεπεία αὐξήσεως τῶν τιμῶν.

6.— Ὑγειονομικὸς ἔλεγχος ζωοτροφῶν καὶ προϊόντων ζωικῆς προελεύσεως

Αἱ διατιθέμεναι εἰς τὸ ἐμπόριον ζωοτροφῶν δὲν ὑπόκεινται εἰς οὐδένα κτηνιατρο-φαρμακευτικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῆς περιεκτικότητός των καὶ τῆς βιολογικῆς των ἀξίας.

Τὰ κοκκιδιοστάτικά, ἀντιβιοτικά καὶ λοιπὰ προσθετικά τῶν ζωοτροφῶν χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν παρασκευαστῶν-ἐμπόρων εἰς δόσεις αὐθαίρετους ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν των συμφερόντων καὶ εἰς βάρος τῶν ἐκτροφῶν, καθ' ὅσον ἀφ' ἑνὸς μὲν αὐξάνονται οὕτω αἱ τιμαὶ πωλήσεως τῶν κτηνοτροφῶν ἀφ' ἑτέρου δὲ προκαλοῦνται ζημίαι ἐκ τῶν δυσμενῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν ζώων.

Ὅμοιως ὁ δικέφαλος καὶ ἀνεπαρκῆς κτηνιατρικὸς ἔλεγχος τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων ἀποβαίνει οὐσιαστικῶς εἰς βάρος ὅχι μόνον τῆς καταναλώσεως ἀλλὰ καὶ τῆς κτηνοτροφίας.

7.— Οἰκονομικὴ πολιτικὴ καὶ προγράμματα βελτιώσεως τῆς κτηνοτροφίας.

Ἡ ἀντιμετώπισις τῶν προβλημάτων τῆς ἑλληνικῆς κτηνοτροφίας, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς γενικωτέρας ἐθνικῆς μας οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ὑπῆρξεν σχεδὸν πάντοτε μεροληπτικὴ καὶ ἀνορθόδοξος.

Οἱ ἐκάστοτε διευθύνοντες τὰς τύχας μας οἰκονομολόγοι ἐθεώρησαν τὸν τομέα τοῦτον ὡς δευτερευούσης σημασίας διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ὑποαναπτύκτου οἰκονομίας μας.

Τὰ προγράμματα βελτιώσεως τῆς κτηνοτροφίας τῶν ὁποίων ἡ μελέτη καὶ ἐκτέλεσις ἐπραγματοποιήθη προχείρως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς συνεργασίας ἀδελφῶν ἐπιστημονο-τεχνικῶν κλάδων δὲν κατόρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ των.

Ἡ μικρὰ ἀνοδος τῆς παραγωγῆς δὲν ὑπῆξεν ἀνάλογος τῆς προοδευτικῆς αὐξανομένης καταναλώσεως. Τὸ χάσμα μεταξὺ παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως κατέστη περισσότερον εὐρὺ μὲ ἄμεσον συνέπειαν τὴν περαιτέρω αὐξήσιν τῶν εἰσαγωγῶν μας εἰς ζωοκομικὰ προϊόντα.

8.— Κτηνοτροφικὰ βιομηχανία καὶ μετανάστευσις.

Αἱ προσπάθειαι ἰδρύσεως βιομηχανιῶν ἐπεξεργασίας γάλακτος, δερμάτων,

ζωϊκῶν ὑποπροϊόντων καὶ κτηνοτροφικῶν ἀποτελοῦν ἐν τῶν σοβαροτέρων μοχλῶν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς κτηνοτροφίας μας.

Ἐν τούτοις ὅμως ὁ τρόπος ὀργανώσεως, οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ λειτουργίας τῶν βιομηχανιῶν τούτων δὲν ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου πραγματικότητος καὶ τοῦ μελλοντικοῦ ἀνταγωνισμοῦ ποιότητος τῶν γαλακτομικῶν ἰδίως προϊόντων ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Ε.Ο.Κ.

Ἡ ἀπορρόφησις τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶν ἀνέργων γεωργοκτηνοτρόφων καὶ ἐργατῶν πρὸς ἀποτροπὴν τῆς ἤδη συντελουμένης ἀθρόας μεταναστεύσεως τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου, μόνον διὰ τῆς εὐρύθμου λειτουργίας τῶν κτηνοτροφικῶν βιομηχανιῶν δύναται νὰ πραγματοποιηθῆ.

VI. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Ἡ ἔνταξις τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς Ε.Ο.Κ. δημιουργεῖ οἰκονομικὰ προβλήματα καὶ ὑποχρεώσεις τεραστίων διαστάσεων.

Ἡ ἑλληνικὴ κτηνοτροφία, καθυστερημένη καὶ ὑπανάπτυκτος εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς τομεῖς, εὐρίσκεται ἀντιμέτωπος πρὸς τὴν ἐκσυγχρονισμένην καὶ βίοσιμον οἰκονομικῶς κτηνοτροφίαν τῶν ἐξ χωρῶν-μελῶν. Στηριζομένη ἐπὶ βάσεων καὶ κριτηρίων πεπαλαιωμένων δὲν εἶναι δυνατόν ὑπὸ τὴν σημερινὴν τῆς μορφήν, νὰ διαδραματίσῃ οὐσιώδη ρόλον εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τῆς χώρας μας, κατ' ἐξοχὴν γεωργικῆς.

Τὸ ὄρεινόν καὶ μικρὰς παραγωγικῆς ἀποδόσεως ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος ἂν καὶ δημιουργεῖ δυσχερείας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ ἐπαρκῶς τὴν παρατηρουμένην καθυστέρησιν.

Χῶραι ὡς ἡ Ἑλβετία, Φιλανδία, Ἰσραὴλ κ.α. εὐρισκόμεναι ὑπὸ συνθήκας ἔδαφολογικὰς καὶ κλιματολογικὰς περισσότερον δυσμενεῖς παρουσιάζουν ποσοστὸν συμμετοχῆς τῆς κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς εἰς τὸ συνολικόν γεωργικόν των ἰσόδημα ἴσον πρὸς 65-70 % ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ 30 % τῆς Ἑλλάδος.

Ἀνοδικὴ πορεία τῆς κτηνοτροφικῆς μας παραγωγῆς δὲν δύναται σήμερον νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τοῦ ἤδη ὑφισταμένου ζωϊκοῦ κεφαλαίου. Ἐναντι τῶν βελτιωμένων ζώων τῶν ἐξ χωρῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἀνερχομένων εἰς 95% ἡ Ἑλλάς ἀντιτάσσει ποσοστὸν ἴσον πρὸς 18 .

Ὁ διατηρούμενος μέγας ἀριθμὸς ἐπίσης τῶν αἰγοπροβάτων δὲν ἔχει προηγουμένον μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν του πληθυσμοῦ καὶ τῆς ἔδαφικῆς των ἐκτάσεως.

Ἀντιθέτως αἱ ἐξ χῶραι τῆς Ε.Ο.Κ. διὰ τῆς ἤδη ἀνεπτυγμένης κτηνοτροφίας των δὲν ἀντιμετωπίζουν προβλήματα δομικῆς θεμελιώσεως, ὡς ἡ Ἑλλάς, ἀλλὰ προσαρμογῆς εἰς τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῶν καταναλωτῶν.

Ἐπιτάσσεται ὅθεν ἡ ἀναγκαιότης ἀμέσου ἀνορθώσεως τῆς κτηνοτροφίας μας στηριζομένης ἐπὶ βάσεων ὀρθολογικῶν, ὑγειῶν καὶ ἐκσυγχρονισμένων.

Οὕτω ἡ εἰσαγωγή ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐξευγενισμένων ζώων θὰ πρέπει νὰ ἐπεκταθῆ περισσότερον ἐφ' ὅσον ὅμως προηγουμένως ἐξετασθοῦν αἱ δυνατότητες ἐγκλιματισμοῦ καὶ ἐξασφαλισθοῦν οἱ στοιχειώδεις ὄροι καλῆς διαβιώσεως ἧτοι σταυλικαὶ ἐγκαταστάσεις καὶ μέσα ἐπαρκοῦς ἐκτροφῆς καὶ διατροφῆς.

Ἡ χρησιμοποίησις ζώων μικτῶν καὶ ἰσορρόπων παραγωγικῶν ἰδιοτήτων

ΤΟ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ ΑΚΤΙΝΙΣΕ ΓΑΛΑ ΕΒΓΑ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ε Ι :

280 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ D

Σήμερα είναι εις όλον τὸν κόσμον γνωστὴ ἡ σημασία τῆς φυσικῆς Βιταμίνης D γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὄργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καί, κυρίως, τῶν παιδιῶν.

Διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ Βιταμίνη D τονώνει τὸν ὄργανισμό γενικῶς, προφάσσει τὰ παιδιά ἀπὸ τὸν ραχιτισμόν, ποῦ κινδυνεύουν νὰ πάθουν μὲ τὴν ἔλλειψίν τῆς, στὴν περίοδον ποῦ ἀναπτύσσεται ὁ σκελετός τους. Εὐκόλος καὶ εὐχάριστος τρόπος γιὰ ν' ἀποτρέψουμε αὐτὸν τὸν κίνδυνον ἀπὸ τὰ παιδιά, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνισχύσουμε τὸν ὄργανισμό του, εἶναι νὰ πίνουν τὸ παστεριωμένον Γάλα ΕΒΓΑ-ACTINISÉ, ποῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ βασικά του θρεπτικὰ στοιχεῖα, εἶναι τώρα καὶ πλούσιον σὲ φυσικὴ Βιταμίνη D.

Ἡ ΕΒΓΑ, ἡ ὁποία πρώτη εἰσήγαγε τὸ 1935 τὴν παστερίωσιν στὴν Ἑλλάδα, παρακολουθοῦσα πάντοτε τὰς προόδους τῆς Ἐπιστήμης εἰς τὸν τομέα τοῦ Γάλακτος, σᾶς προσφέρει τώρα κάτι ὠφελιμότερον ἀκόμη: Τὸ παστεριωμένον γάλα ΕΒΓΑ-ACTINISÉ.

Τὸ ΓΑΛΑ ΑΚΤΙΝΙΣΕ εἶναι ΓΑΛΑ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟΝ διὰ μιᾶς τῶν ἀνεγνωρισμένων μεθόδων (θέρμανσις) μὲ ταυτόχρονον ἔκθεσίν του εἰς τὴν ἐπίδρασιν ὑπεριωδῶν ἀκτίνων (τεχνικῶς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τῆς φυσικῆς Βιταμίνης D εἰς ἄραρον τῆς περιερχομένης εἰς τὸ γάλα χοληστερόλης.

Εἶναι γνωστὸν ἐπίσης καὶ ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι αἱ ὑπεριώδεις ἀκτίνες ἀποτελοῦν τὸν "ΖΩΤΙΚΟΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ", ἕλκον τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς (FACTEUR VITAL).

Ἔτσι ἐξηγεῖται καὶ ἡ ὑπὸ τῶν διασήμων βιολόγων ἐρευνητῶν SCHEER, GRASSER, DUJOL, ROGET, LASSABLIÈRE, RANDOUIN, LFSNÉ καὶ πολλῶν ἄλλων γενομένη ἀναμφισβήτητος διαπίστωσις τῆς εὐνοῦκῆς ἐπιδράσεως τῶν ὑπεριωδῶν ἀκτίνων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σκελετοῦ, τοῦ ἄραρου καὶ τῆς ἐν γένει διαπλάσεως τῶν νεαρῶν ὄργανισμῶν.

Ἡ διαφορὰ τῆς ὠφελιμότητος τοῦ παστεριωμένου γάλακτος ΕΒΓΑ ACTINISÉ ἀπὸ τὰ λοιπὰ γάλατα εἶναι φανερὴ ἀμέσως ἀπὸ τὸ ὅτι τὸ γάλα ΕΒΓΑ ACTINISÉ περιέχει 280 διεθνεῖς μονάδες Βιταμίνης D κατὰ χιλιόγραμμον, ἐνῶ τὰ λοιπὰ γάλατα φθάνουν τίς 80. Γι' αὐτὸ τὸ παστεριωμένον γάλα ΕΒΓΑ ACTINISÉ εἶναι περισσότερον ὑγιεινόν, περισσότερον θρεπτικόν.

ΕΒΓΑ

(γάλα καὶ κρέας) ὡς πράττουν σήμερον καὶ αἱ χώραι τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπιβάλεται καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀντιθέτως ἡ προώθησις τῆς διαδόσεως ζώων ἀπλῆς γαλακτοπαραγωγικῆς ιδιότητος θὰ ὀδηγήσῃ τὴν χώραν μας μελλοντικῶς εἰς σοβαρὰ προβλήματα διαθέσεως τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων.

Ἡ αὐξήσις τῶν ἐκτρεφόμενων βουβάλων ὡς καὶ ἡ προσπάθεια διαδόσεως τοῦ ζεμποῦ εἰς τὰς ἀγόνους περιφερείας τῆς Πελοποννήσου καὶ Κρήτης, ἔπου κυρίως ὑπάρχει ἔλλειψις ὕδατος καὶ ἀνεπαρκῆς διατροφή, δύνανται νὰ δημιουργήσουν ἐστίας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ὁμοίως ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις τῶν ζώων, ἐφαρμοζομένη σήμερον εἰς περιοχὰς ἀνεπτυγμένου συγκοινωνιακοῦ δικτύου θὰ πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὰ πλέον ἀπομακρυσμένα χωρία διὰ τοῦ ἤδη παρασκευαζομένου ἐν Ἑλλάδι σπέρματος ἐν καταψύξει.

Ἡ τόσον διαφημιζομένη προσπάθεια ἀναπτύξεως τῆς οἰκοσίτου κτηνοτροφίας ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως θετικὴν προσφορὰν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἀγροτικοῦ μας πληθυσμοῦ. Ἐν ταῦτοις ἔμωσ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ριζικὴ λύσις, ἀλλὰ μόνον ὡς προσωρινή. Ἡ κτηνοτροφικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος ὀφείλει νὰ προσανατολισθῇ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς συστηματικῆς κτηνοτροφίας περιοριζομένης κατὰ τὸ δυνατόν τῆς προσπάθειας ἐπιβολῆς τῆς χωρικῆς οἰκοσίτου ἐκτροφῆς. Ἡ Ἑλλάς ἔχει ἀνάγκην δημιουργίας μεγάλων κτηνοτροφικῶν μονάδων βιομηχανικῆς μορφῆς καὶ συνεταιριστικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἡ ἐκτροφή ἐνὸς ἢ δύο ζώων ὑπὸ μιᾶς ἐκάστης τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν μόνον διὰ τὸ παρὸν ἀποτελεῖ λύσιν οὐχί ἔμωσ καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ὑπὸ τὰς συνθήκας δὲ αὐτὰς τὰ ζωοκομικὰ μας προϊόντα μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν τελωνιακῶν δασμῶν καὶ τῆς ἐλευθέρου κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων δὲν θὰ εἶναι πλέον εἰς θέσιν νὰ συναγωνισθοῦν τὰ τυποποιημένα καὶ ποιοτικῶς ἀνώτερα τῶν χωρῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ.

Εἰς τὸ πλαίσιον ἔμωσ τῆς μειωμένης κτηνοτροφικῆς μας παραγωγῆς ἀποφασιστικῶς ἐπιδρᾷ καὶ ἡ πλημελὴς κτηνιατρικὴ περίθαλψις.

Αἱ ἐτήσιαι ζημίαι (1961) ἐκ τῶν ἀσθενειῶν τῶν ζώων ἀνερχόμενων εἰς ὕψος 4.000.000.000 δρχ. ἐπὶ συνόλου 12.000.000.000 δρχ. τῆς ἀκαθαρίστου ἀξίας τῆς ζωικῆς μας παραγωγῆς ἀποτελοῦν ἀψευδῆν μαρτυρίαν μιᾶς ἐσφαλμένης κτηνοτροφικῆς πολιτικῆς.

Ἡ ἀπληροκαταρκτὴ ὀργάνωσις τῶν κτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, κεντρικῶν καὶ περιφερειακῶν, ὡς καὶ ὁ μικρὸς ἀριθμὸς τῶν κρατικῶν κτηνιάτρων δὲν δύναται νὰ συμβάλλουν θετικῶς εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς ἑλληνικῆς κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς.

Ἡ Ἑλλάς εἰς τὸν τομέα τῆς κτηνιατρικῆς περίθαλψεως δύναται νὰ παραβληθῇ μόνον πρὸς τὰς ἀφρικανικὰς καὶ ἀσιατικὰς χώρας τὰς εὐρισκομένας εἰς πρωτόγονον κατάστασιν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Οἰαδήποτε δὲ σύγκρισις πρὸς τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης καθίσταται ἀδύνατος μὴ ἐξαίρουμένης καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς Ἀλβανίας ἡ ὅποια παρατάσσει σήμερον 113 κρατικοὺς κτηνιάτρους εἰς 27 κτηνιατρικὰ διαμερίσματα ἔναντι 200 εἰς 52 νομοκτηνιατρικὰς ὑπηρεσίας τῆς τετραπλασίας εἰς ἔκτασιν, πενταπλασίου πληθυσμοῦ καὶ ἑξαπλασίου ζωικοῦ κεφαλαίου Ἑλλάδος.

Ὁ θεσμός τῶν ἀγροτικῶν κτηνιατρειῶν δύναται ὅπωςδῆποτε νὰ καταστῇ βασικὸν θεμέλιον εἰς τὴν προσπάθειαν βελτιώσεως τῆς κτηνοτροφίας μας ἐφ' ὅσον ἐξασφαλισθῇ ἡ εὐρυθμὸς λειτουργία των. Τὰ ἴσχνὰ διατιθέμενα μέσα, ἡ ἀντιφάσκουσα νομοθεσία καὶ ἡ χρησιμοποίησις εἰς αὐτὰ 120 περίπου κτηνιάτρων ἡμερομισθίων, ἀδυνατούντων οὕτω νὰ ἀναλάβουν ὑπεύθυνον διαχείρισιν καὶ ἐργασίαν, δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ὀργάνωσιν ἀποδοτικῆς κτηνιατρικῆς περιθάλψεως.

Ἡδὴ ἡ κυκλοφορία μὲ τὴν τυποποιημένην σφραγιδα «προϊόντα προερχόμενα ἀπὸ ζῶα ἀπηλλαγμένα φυματιώσεως καὶ βρουκελλώσεως» πολλῶν γαλακτομικῶν προϊόντων εἰς τὰς χώρας τῆς Ε.Ο.Κ. δημιουργεῖ δι' ἡμᾶς προειδοποίησιν ἐνὸς μελλοντικοῦ σκληροῦ ἀνταγωνισμοῦ.

Ἡ ὀργάνωσις ἐπίσης εἰς τὴν Κτηνιατρικὴν Διεύθυνσιν τμήματος Κτηνιατρικῶν Ἐφαρμογῶν ὡς καὶ ἡ ἴδρυσις Ἰνστιτούτων ἐρευνῶν καὶ διαγνώσεως ἀσθενειῶν ἰδίως διὰ τὰ ὀρνιθοειδῆ ἀποτελοῦν ἐθνικὴν ὑποχρέωσιν.

Υφίσταται ὅμως καὶ ἡ ἀνάγκη ἀναθεωρήσεως τοῦ τρόπου ἐμπορίας καὶ διακινήσεως τῶν ζωοκομικῶν, προϊόντων καὶ ζωοτροφῶν, ὁ ὅποιος ἐπιδρᾷ δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς. Μόνον διὰ τῆς προσφορᾶς ζωοτροφῶν εἰς χαμηλὰς τιμὰς καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως ἠύξημένου κέρδους ἐκ τῶν ζωοκομικῶν προϊόντων ὁ κτηνοτρόφος δύναται νὰ ἐνστερνισθῇ τὴν προσπάθειαν ἐπιτεύξεως μεγαλυτέρας παραγωγικῆς ἀποδόσεως. Ἡ δημιουργία καταστημάτων λιανικῆς πωλήσεως ζωοκομικῶν προϊόντων ὑπὸ συνεταιριστικῶν κτηνοτροφικῶν ὀργανώσεων κατὰ τὸ πρότυπον πολλῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ὡς ἐπιτυχῶς ἐφηρμόσθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ εἰς τὴν Κύπρον, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Ἑλλάδα παράδειγμα πρὸς μίμησιν.

Διὰ τῆς ἀναπτύξεως δὲ τῆς κτηνοτροφίας μας ἐκτὸς τῆς ἐλαττώσεως τῶν εἰσαγωγῶν εἰς ζωοκομικὰ προϊόντα δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ καὶ μεγαλυτέρα προσφορὰ ἐργασίας εἰς τοὺς πληθυσμούς τῶν ἀγροτικῶν κυρίως περ.οχῶν πρὸς ἀποτροπὴν τῆς προοδευτικῆς ἀύξανόμενης ἀστυφιλίας καὶ μεταναστεύσεως.

Τὰ προβλήματα τῆς ἑλληνικῆς κτηνοτροφίας ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας δὲν ἀποτελοῦν θέμα ἀπλῶς οικονομικόν, ἀλλὰ καὶ κοινωνικόν.

Αἱ ἐκάστοτε καταβληθεῖσαι προσπάθειαι βελτιώσεως τῆς κτηνοτροφίας οὐδὲν θετικὸν ἀποτέλεσμα ἐπέτυχον ἔνεκα προχειρότητος καὶ ἐλλείψεως πνεύματος συνεργασίας τῶν τεχνικῶν ἰδίως κλάδων.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ πενταετοῦς προγράμματος ἀναπτύξεως τῆς κτηνοτροφίας (1959-1963) προεκάλεσεν περαιτέρω διεύρυνσιν τοῦ ὑφισταμένου χάσματος μεταξὺ παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως.

Ἡ συνεργασία γεωπόνων, κτηνιάτρων, πολιτικῶν μηχανικῶν καὶ χημικῶν εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν προγραμμάτων τούτων ἀποτελεῖ ἐθνικὴν ἀνάγκην. Ἡ ἀνάθεσις κατ' ἀποκλειστικότητα τῆς προσπάθειας βελτιώσεως τῆς κτηνοτροφίας εἰς ἓναν μόνον κλάδον φέρει πάντοτε, ὡς ἀποδεικνύουν καὶ τὰ παρ' ἡμῖν πρόσφατα παραδείγματα, τὴν σφραγιδα τῆς ἀποτυχίας.

Ἡ πρυτάνευσις πνεύματος συνεργασίας καὶ ἡ ὀρθολογικὴ χρησιμοποίησις τοῦ ἐμφύχου ὕλικου τῆς χώρας, ὡς ὁ διαπρεπὴς οἰκονομολόγος καθηγητῆς κ. Ἰωάν. Τσοδερόδ ἐτόνισεν εἰς τὴν πρὸ τριετίας (1961) δημοσιευθεῖσαν μελέτην του — Τοπικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἀγροτικὴ πολιτικὴ —, δύναται νὰ καταστήσουν τὴν ὑποανάπτυκτον κτηνοτροφίαν μας, βιώσιμον ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς

Ε.Ο.Κ. καὶ ἰκανὴν νὰ ἐξασφαλίση εἰς τὸν σκληρῶς δοκιμαζόμενον ἑλληνικὸν λαὸν τὸ πολύτιμον ἀγαθὸν τῆς εὐημερίας.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) ΒΛΑΧΟΣ Κ. : Δελτίον ΕΚΕ, 45 καὶ 46, 1962
- 2) BONADONNA T. : Zoot. Vet., n. 3, 1961
- 3) BONADONNA T. : Zoot. Vet., n. 7, 1962
- 4) C E E : Tendances de la production dans la CEE (1956-1965), Bruxelles, 1960.
- 5) ECE-FAO : Dix années de commerce de produits agricoles en Europe (1951-1960), ONU, Ginevra, 1962
- 6) Ἑθν. Στατ. Ὑπ. Ἑλλάδος : Γεωργικὴ καὶ Κτηνοτροφικὴ παραγωγή καὶ ἀριθμὸς ζώων, Ἀθήναι, 1963.
- 7) FAO : Produits agricoles-Projections pour 1970, Roma, 1962
- 8) FAO : Les produits agricoles et le marché commun de européen, Roma, 1962
- 9) Journ. Offic. Commun. Europ. : n. 30, 1962.
- 10) ΚΑΡΑΝΤΟΥΝΙΑΣ Α. : Οἰκ. Τάχ. 353 — 354, 1961
- 11) ΚΟΛΑΓΓΗΣ Σ. : Incontr. Internaz. Avicul., C.G.I.A., Varese 1961
- 12) MANSHOLT S.L. : Οἰκ. Τάχ. (Rev. Polit. Parlam.), 378, 1961
- 13) ΠΕΠΕΛΑΣΗΣ Α. : Ἀπασχόλησις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γεωργίαν κατὰ τὴν δεκαετίαν 1963 — 73, τομ. Α, Α.Τ.Ε., 1964
- 14) ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ Ι. : Οἰκ. Τάχ. 351, 1961
- 15) Ὑπουργεῖον Γεωργίας : Ἐνημερωτικὴ ἀνάλυσις τῆς κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς τῆς Ε.Ο.Κ. Ἀθήναι 1963
- 16) Ὑπουργεῖον Γεωργίας : Γεωργικὴ παραγωγή τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήναι, 1963.

S U M M A R Y

STANDING OF THE GREEK CATTLE-BREEDING WITHIN THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY

By : Dr. Stef. Colaghis

The participation of Greece in the C.E.E. brings to the fore the problem of the constructive foundation of the undeveloped cattle-breeding of the country.

The synthesis and the quality of the animal capital, the feeding systems, the veterinary care, the scientific research, the production and trade of the animal products and victuals, the legislation and other, need an immediate and radical facing as it is shown from the quoted comparative statistic data.

The cooperation and utilization of all the scientific branches in connection with the cattle-breeding in the elaboration and establishment of the development programs is considered necessary as it constitutes not only an economic problem but also a social one.

RIASSUNTO

Situazione dell' allevamento animale greco entro la Comunità Economica Europea.

di

Dr. Stef. Colaghis.

La partecipazione della Grecia alla C.E.E. mette in primo ordine il problema della riorganizzaazione fondamentale dell' allevamento del bestiame nel paese.

La composizione a la qualità del patrimonio zootecnico, i sistemi di allevamento, l'assistenza medico-veterinaria, la ricerca scientifica, la produzione e il commercio di prodotti animali e di mangimi, la legislazione ecc. hanno bisogno di immediata e radicale revisione come viene dimostrato dai dati comparativi esposti.

La collaborazione e l'utilizzazione di tutti i rami scientifici connessi alla zootecnia all'elaborazione e l'applicazione dei programmi di miglioramento viene considerata necessaria poiché essa non costituisce un problema solamente economico ma anche sociale.

**ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΝΙΑΥΣΙΟΥ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΜΟΥ ΕΙΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΝ**

Ἰπὸ

ΕΛ. ΠΑΡΙΣΗ

Ἰφγηγοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς

Τυχὼν ὑποτροφίας ἐκ μέρους τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου μετέβην εἰς Ἀγγλίαν τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1963 καὶ παρέμεινα εἰς Houghton τοῦ Huntingdonshire ὅπου ἠργάσθην εἰς τὸ ἐκεῖ Ἰνστιτοῦτον Ἐρεύνης ἐπὶ τῶν Ὀριθοειδῶν (Houghton Poultry Research Station ἢ P. R. S.) μέχρι τοῦ τέλους Ἰανουαρίου 1964.

Τὸ H.P.R.S. ἰδρύθη τὸ 1948, χρηματοδοτούμενον κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τοῦ Συμβουλίου Ἐρεύνης Κτηνοτροφίας (Agricultural Research Council), ἀπὸ δὲ τοῦ 1955 καὶ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Προστασίας τῆς Ὑγείας τῶν Ζώων (Animal Health Trust). Διευθύνεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων, καὶ ἐκ πτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων. Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς συγκαταλέγονται οἱ καθηγηταὶ Amoroso, White κ.λ.π. Τὸ Ἰνστιτοῦτον τοῦτο ἀποτελεῖται :